

Sygn. akt I C 11/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2021 roku

Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Eliza Nowicka Skowrońska

Protokolant: Karolina Konopka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 listopada 2021 roku

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) z siedzibą w W.

przeciwko (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W.

o zobowiązanie

I. (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. do udzielenia Stowarzyszeniu (...) z siedzibą w W. w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku, informacji w formie papierowej i elektronicznej w plikach E. o produkowanych, importowanych i sprzedawanych lub w inny sposób udostępnianych osobom trzecim przez pozwaną spółkę, zarówno jako urządzenie samodzielne, jak też jako urządzenie multifunkcyjne lub jako część składowa takich urządzeń, w okresie od dnia 20 grudnia 2009r. do dnia 20 grudnia 2019r. urządzeń lub czystych nośników, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt. 1 i 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, to jest umożliwiających pozyskiwanie kopii całości lub części utworów w ramach własnego użytku osobistego – w formie wykazu tych urządzeń oraz czystych nośników, obejmującego ich nazwy i symbole;

II. (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. do udostępnienia Stowarzyszeniu (...) z siedzibą w W. w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku, w oryginale w siedzibie pozwanej spółki, dokumentacji księgowej w postaci dokumentów magazynowych, faktur sprzedażowych, deklaracji podatkowych, deklaracji (...), deklaracji (...) i bilansów sprzedaży, dotyczącej produkowanych, importowanych i sprzedawanych przez pozwaną spółkę, zarówno samodzielne, jak też jako urządzenie multifunkcyjne lub jako część innego urządzenia, w okresie od dnia 20 grudnia 2009r. do dnia 20 grudnia 2019r., urządzeń i nośników, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt. 1 i 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w zakresie, w jakim informacje uzyskane w wykonaniu zobowiązania określonego w punkcie „I” wyroku będą ściśle pozostawać w zakresie działalności Stowarzyszenia (...) z siedzibą w W.;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. Zasądza od (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w W. kwotę 1.037 (jeden tysiąc trzydzieści siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Eliza Nowicka Skowrońska

Sygn. akt I C 11/20

UZASADNIENIE

Powodowe Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. w pozwie z dnia 23 grudnia 2009 r. (stempel na kopercie k. 27) przeciwko (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W., wniosło o zobowiązanie pozwanej spółki do udzielenia informacji poprzez przedstawienie powódce w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w sprawie, w formie papierowej oraz elektronicznej w plikach E.:

a. pełnego zestawienia wszystkich produkowanych, importowanych i sprzedawanych lub w inny sposób udostępnianych osobom trzecim przez pozwanego (zarówno jako urządzenie samodzielnie, jak też jako urządzenie multifunkcyjne lub jako część składowa takich urządzeń), w okresie od dnia 20 grudnia 2009 r. do dnia 20 grudnia 2019 r. urządzeń lub i czystych nośników, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, to jest umożliwiających pozyskiwanie kopii całości lub części utworów w ramach własnego użytku osobistego, z wyszczególnieniem:

- łącznej liczby sprzedanych egzemplarzy urządzeń i czystych nośników, z wyodrębnieniem poszczególnych kategorii urządzeń i czystych nośników pozwalającym na kontrolę prawidłowości naliczeń i zupełności sporządzonych zestawień, w odniesieniu do poszczególnych kwartałów kalendarzowych;

- liczby sprzedanych egzemplarzy poszczególnych urządzeń (ze wskazaniem ich nazw i symboli identyfikujących tożsamość i rodzaj poszczególnych urządzeń lub ich części składowych) i czystych nośników (ze wskazaniem ich nazw i symboli), w poszczególnych kwartałach kalendarzowych;

- jednostkowej ceny sprzedaży poszczególnych urządzeń (ze wskazaniem ich nazw i symboli) i czystych nośników (ze wskazaniem ich nazw i symboli);

- numerów fabrycznych poszczególnych sprzedanych urządzeń;

b. przychodów uzyskanych przez pozwaną, w związku ze sprzedażą (zarówno samodzielnie, jak też jako urządzenie multifunkcyjne i jako część składowa innego urządzenia), w okresie od dnia 20 grudnia 2009 r. do dnia 20 grudnia 2019 r. urządzeń i nośników, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy Prawo autorskie, z wyszczególnieniem:

- przychodów ze sprzedaży poszczególnych kategorii urządzeń i czystych nośników, w poszczególnych kwartałach kalendarzowych;

- przychodów ze sprzedaży poszczególnych urządzeń (ze wskazaniem ich nazw, symboli i numerów fabrycznych) i czystych nośników (ze wskazaniem ich nazw i symboli) w poszczególnych kwartałach kalendarzowych;

c. udostępnienia, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku dokumentacji księgowej, w postaci dokumentów magazynowych, faktur sprzedażowych, deklaracji podatkowych, deklaracji (...), (...) i bilansów sprzedaży, dotyczącej produkowanych, importowanych i sprzedawanych przez pozwanego (zarówno samodzielnie, jak też jako urządzenie multifunkcyjne lub jako część innego urządzenia), w okresie od dnia 20 grudnia 2009 r. do dnia 20 grudnia 2019 r. urządzeń i nośników, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 3 Prawa autorskiego. Wniosła ponadto o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych (pozew k. 5-10).

Uzasadniając powyższe powódka wskazała, że jest uprawniona do pobierania na rzecz artystów wykonawców opłat wskazanych w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 3 Prawa autorskiego, w związku z czym będąc organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi może domagać się udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości należnych od pozwanej, będącej dystrybutorem sprzętu IT, kwot opłat. Żądane informacje są niezbędne do sprawdzenia czy pozwana przestrzega przepisów Prawa autorskiego oraz wyliczenia opłat należnych od niej, w związku z prowadzoną działalnością. Jak wskazała, pozwana uchyla się od wypełnienia względem powódki swoich ustawowych obowiązków w zakresie uiszczania opłat z art. 20 Prawa autorskiego (uzasadnienie pozwu k. 6 – 10).

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. uznała powództwo w części, wnosząc o zobowiązanie pozwanej do przekazania powodowi pisemnej informacji Prezesa Zarządu komplementariusza pozwanej oraz głównej księgowej o nowych urządzeniach, które zostały zaimportowane spoza terytorium Unii Europejskiej i następnie wprowadzone przez pozwaną do obrotu na terytorium polskim w okresie od dnia 20 grudnia 2009 roku do dnia 20 grudnia 2019 roku, którymi były: samodzielne kamery; czyste dyski twarde (...) przeznaczone do montażu w komputerach; czyste karty pamięci; nagrywarki zainstalowane w komputerach typu notebook, desktop, all-in-one; czyste dyski zainstalowane komputerach typu notebook, desktop, all-in-one; drukarki; czyste samodzielne zewnętrzne dyski twarde. W pozostałym zakresie pozwana wniosła o oddalenie powództwa, jak również o wzajemne zniesienie kosztów postępowania (odpowiedź na pozew k. 62-76).

Pozwana zaprzeczyła przy tym jakoby prowadziła działalność gospodarczą w zakresie wszystkich urządzeń, co do których odnosi się obowiązek informacyjny. Jak wskazała, zdecydowana większość jej działalności polega na sprowadzaniu do Polski używanych laptopów i komputerów, które już uprzednio były dopuszczone do obrotu na terenie Unii Europejskiej, a następnie ich „odświeżaniu”, polegającemu również na wymontowaniu dysku twardego, eksportowanego później za granicę i zamontowaniu dysku z już wgranym oprogramowaniem. Wobec powyższego, w jej ocenie w zakresie tych urządzeń nie dochodziło do wprowadzenia ich do obrotu na terytorium RP i nie istnieje względem nich obowiązek opłaty oraz związany z nim obowiązek informacyjny. Ponadto, w ocenie pozwanej powódka bezpodstawnie żądała zbyt szerokiego dostępu do informacji i dokumentów dotyczących pozwanej, co narusza jej tajemnicę przedsiębiorstwa, nie udowadniając, że żądane informacje są niezbędne w rozumieniu art. 48 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (uzasadnienie odpowiedzi na pozew k. 65 – 76).

Nad dalszym etapie postępowania strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska (protokół z rozprawy z dnia 9 listopada 2021 r. k. 161).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. jest organizacją zbiorowego zarządzania w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz.U. z 2018 r., poz. 1293, dalej zwana też UoZZ), działając na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 9 lipca 2010 r. nr (...) (...) ogłoszonej w obwieszczeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie ogłoszenia decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o zmianie zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi (M.P. z 2010, nr 71, zał. 1).

Na podstawie powyższego zezwolenia powódka jest uprawniona do zbiorowego zarządzania prawami pokrewnymi do artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno – muzycznych, w tym do pobierania wynagrodzenia na następujących polach eksploatacji: utrwalanie, zwielokrotnianie określoną techniką egzemplarzy artystycznych wykonań, w tym zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową, wprowadzenie do obrotu, najem oraz użyczenie, odtwarzanie, nadawanie, reemitowanie, publiczne udostępnianie artystycznego wykonania w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym i wyświetlanie. Działalność statutowa powódki obejmuje inicjatywy mające na celu ochronę interesów artystów. Powódka wykonuje uprawnienia organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

Dowody: odpis KRS powódki k. 13 – 18v; obwieszczenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego k.19.

Pozwana (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. prowadzi szeroką działalność gospodarczą w zakresie obrotu sprzętem IT, takim jak komputery i urządzenia peryferyjne. Pozwana w ramach prowadzonej działalności zarówno importowała spoza terytorium Unii Europejskiej i następnie wprowadzała do obrotu na terytorium polskim samodzielne kamery; czyste dyski twarde (...) przeznaczone do montażu w komputerach; czyste karty pamięci; nagrywarki zainstalowane w komputerach typu notebook, desktop, all-in-one; czyste dyski zainstalowane komputerach typu notebook, desktop, all-in-one; drukarki; czyste samodzielne zewnętrzne dyski twarde; jak i sprowadzała do Polski z terytorium Unii Europejskiej używane laptopy i komputery, przy czym następnie wymontowywała ich dyski twarde, eksportowane

później za granicę, na ich miejsce zamontowując nowe dyski twarde, na których niejednokrotnie był zainstalowany system operacyjny. Następnie wprowadzała tak zmodyfikowane urządzenia do dystrybucji w Polsce. Większa część działalności pozwanej obejmowała właśnie dystrybucję sprzętu IT.

Dowody: odpis KRS pozwanego k. 20 – 23, wydruk k. 24 – 26.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które w całości uznał za wiarygodne oraz na okolicznościach uznanych przez Sąd za bezsporne, które zostały przyznane wprost bądź niezaprzeczone, co Sąd ocenił mając na względzie treść art. 230 k.p.c. Wskazać należy, iż strony nie kwestionowały autentyczności i wiarygodności wymienionych dokumentów. Sąd również nie widział potrzeby aby dokonać weryfikacji ich autentyczności z urzędu.

Sąd na zasadzie art. 235² § 1 pkt 2 pominął zgłoszone w trakcie postępowania wnioski o przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków oraz z przesłuchania pozwanego, jako nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W ocenie Sądu dowody te były zbędne, bowiem Sąd w niniejszym postępowaniu nie przesądzał o wysokości należnych opłat od pozwanego, a jedynie o obowiązku przedsiębiorcy udzielenia informacji o urządzeniach, dzięki czemu będzie możliwe ustalenie za jakie urządzenia i w jakiej wysokości opłata jest należna. Nie było więc potrzeby prowadzenia postępowania dowodowego na okoliczność sposobu i charakteru prowadzonej przez pozwaną spółkę działalności gospodarczej, jak również tego, czy pozwana prowadzi obrót w zakresie wszystkich urządzeń wymienionych w pozwie. Weryfikacji powyższych okoliczności dokona dopiero powodowa organizacja zbiorowego zarządzania w oparciu o udostępnione jej przez pozwanego informacje i dokumenty.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Art. 48 UoZZ stanowi przeniesienie treści uchylonego art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1062 t.j., zwana dalej też Prawem autorskim), wedle którego w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat.

Powyższe roszczenie informacyjne jest postacią odrębnego uprawnienia organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, przyznanego ze względu na funkcje tych organizacji w zakresie czynności zbiorowego zarządzania. Jest ono powiązane z istotą zbiorowego zarządzania, jaką jest wykonywanie praw autorskich lub praw pokrewnych dla zbiorowej korzyści uprawnionych przez dokonywanie takich czynności, jak zawieranie umów o korzystanie z dóbr chronionych; pobór wynagrodzeń; pobór, podział i wypłata przychodów z praw; monitorowanie użytku (patrz K. Wojciechowski [w:] Komentarz do ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi [w:] Ustawy autorskie. Komentarze. Tom II, red. R. Markiewicz, Warszawa 2021, art. 48). Roszczenie to spełnia funkcję pomocniczą i subsydiarną w stosunku do roszczeń właściwych, którymi organizacje zbiorowego zarządzania działając we własnym imieniu dochodzą ochrony praw twórców i producentów, których interesy reprezentują, w tym również roszczeń z tytułu opłat reprograficznych z art. 20 ust. 1 pkt 1 i 3 Prawa autorskiego. W myśl tego ostatniego przepisu, do uiszczania opłat działającym na rzecz twórców organizacjom zbiorowego zarządzania są obowiązani producenci i importerzy magnetofonów, magnetowidów i innych podobnych urządzeń oraz czystych nośników służących do utrwalania, w zakresie własnego użytku osobistego, utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, przy użyciu urządzeń wymienionych w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa autorskiego.

Zasadność roszczenia informacyjnego jest zależna zarówno od wykazania przez stronę dochodzącą roszczenia zakresu wykonywanego zbiorowego zarządzania oraz od wykazania, że żądane informacje lub dokumenty są niezbędne do określenia dochodzonych opłat. Art. 48 UoZZ nie precyzuje przy tym adresata roszczenia, w związku z czym jest nim każdy, kto posiada niezbędną informację lub dokument, w tym potencjalny naruszciciel prawa autorskiego lub prawa pokrewnego, albo podmiot obowiązany do zapłaty wynagrodzenia lub opłaty. Roszczenie informacyjne ma o tyle abstrakcyjny charakter, iż strona legitymowana czynnie nie ma obowiązku wykazania dokonania przez pozwanego

naruszenia lub aktu korzystania, z którym łączy się uprawnienie do wynagrodzenia, ani nawet uprawdopodobnienia tego faktu. Regulacja art. 48 UoZZ nie przesądza również w jakiej formie adresat roszczenia ma udostępnić informacje lub dokumenty, przy czym należy uznać, że forma ta winna ułatwić organizacji zbiorowego zarządzania zapoznanie się z danymi i ich weryfikację dla celów ustalenia możliwego wynagrodzenia i opłat. Równocześnie, powództwo oparte na art. 48 UoZZ nie zmierza do wykazania istnienia obowiązku uiszczenia opłat, lecz do uzyskania informacji, z których obowiązek taki może dopiero wynikać. Wystąpienie z roszczeniem informacyjnym nie jest równoznaczne z wystąpieniem o zapłatę ewentualnych zaległych opłat.

Odnosząc powyższe rozważania do niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż nie było między stronami sporu co do legitymacji czynnej powódki, która jest co do zasady uprawniona do wystąpienia z roszczeniem informacyjnym. Znajduje to potwierdzenie również w znajdującej się w aktach decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jak też wynika wprost z treści § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów. Pozwana przy tym częściowo uznała roszczenie, kwestionując je w określonym zakresie, zarówno co do rodzaju dokumentów i szczegółowości informacji, których domagała się powódka, jak i katalogu urządzeń, co do których powinna udzielić informacji oraz sposobu jej udzielenia. W ocenie pozwanej w szczególności nabycie towarów na terenie Unii Europejskiej nie jest importem w rozumieniu art. 20 Prawa autorskiego; a dla ustalenia ewentualnego obowiązku w zakresie opłat i wynagrodzeń nie jest niezbędnym aby powódka miała dostęp do wszelkich dokumentów magazynowych, dokumentacji (...), faktur sprzedaży wraz z ewidencją wydania towaru z magazynu. Powódka ponadto w ocenie pozwanej nie może żądać sporządzania specjalnie na jej potrzeby żądanych ewidencji i zestawień, bowiem udzielenie powódce tak szczegółowych informacji doprowadzi do naruszenia tajemnicy przedsiębiorstwa.

Odnosząc się do tych zarzutów, należy stwierdzić, iż wywód pozwanej, że nabywanie używanego sprzętu elektronicznego wprowadzonego już uprzednio do obrotu na terenie Unii Europejskiej nie stanowi importu w rozumieniu art. 20 Prawa autorskiego, nie pozostaje w bezpośrednim związku z przedmiotem niniejszej sprawy. Tym przedmiotem jest realizacja przez pozwaną roszczenia informacyjnego powódki, a nie określenie, czy dana kategoria urządzeń, sprowadzanych i dystrybuowanych przez pozwaną, rodzi obowiązek uiszczenia opłaty z art. 20 ust. 1 Prawa autorskiego. Ustalenie to będzie dopiero przedmiotem ewentualnego postępowania o zapłatę. Jak już wskazano, abstrakcyjny charakter roszczenia informacyjnego przemawia za tym, iż jego adresatem jest każdy, kto posiada niezbędną informację lub dokument, przy czym uprawniona organizacja nie musi wykazać, że adresat rzeczywiście dysponuje konkretną informacją, wystarczy że powinien nią dysponować. To właśnie udostępnienie organizacji dokumentacji i informacji umożliwi uprawnionej ich weryfikację z perspektywy przydatności dla ustalenia ewentualnych opłat reprograficznych z art. 20 ust. 1 Prawa autorskiego. Powódka na etapie realizacji roszczenia informacyjnego powinna więc mieć możliwość pozyskania materiału właściwego do ustalenia odpowiedniej wysokości ewentualnego roszczenia o zapłatę, którego zasadność będzie podlegała weryfikacji już w postępowaniu o zapłatę. Pozwana nie może więc się zasłaniać zarzutem, iż w jej ocenie określone urządzenia nie rodzą obowiązku uiszczenia opłaty.

Niemniej, biorąc pod uwagę zakres częściowego uznania powództwa przez pozwaną, który nie obejmował urządzeń wprowadzonych już uprzednio do obrotu na terenie Unii Europejskiej, a dystrybuowanych przez pozwaną w Polsce, niezbędnym było odniesienie się do stanowiska pozwanej w tym przedmiocie.

W ocenie Sądu było ono nieprawidłowe, bowiem importem w rozumieniu art. 20 ust. 1 Prawa autorskiego jest również podmiot sprowadzający sprzęt z krajów Unii Europejskiej, co wynika z konieczności interpretacji tego przepisu w sposób zgodny z celami Dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U.U.E.L z 2001 r., nr 167, str. 10 z późn. zm.). Nie ulega wątpliwości, że opłaty reprograficzne powinny być pobierane w kraju końcowego użycia nośników zapisu, które nadają się do zwielokrotniania utworów, a nie w kraju, w którym nośniki zostały wprowadzone na teren Unii Europejskiej. Celem tych opłat jest bowiem zagwarantowanie

twórcom godziwej rekompensaty za dozwolone przez prawo krajowe zwielokrotnianie ich utworów (patrz wyroki TSUE w sprawach sygn. C-462/09, sygn. C-521/11).

Mając na uwadze powyższe, prawidłowa wykładnia art. 20 ust. 1 Prawa autorskiego obejmuje zakresem pojęcia „importer” również taki podmiot, który sprowadza sprzęt służący do zwielokrotniania i utrwalania utworów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, co już wielokrotnie znalazło wyraz w orzecznictwie (patrz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 października 2011 r., sygn. P 18/09, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2009 r., sygn. III CZP 57/09; z dnia 26 października 2011 r., sygn. III CZP 61/11, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., V CSK 22/08, z dnia 26 czerwca 2013 r., sygn. V CSK 366/12).

Na częściowe uwzględnienie zasługiwał natomiast zarzut pozwanej, iż zakres informacji i dokumentów żądanych przez powódkę musi realizować przesłankę „niezbędności” i nie ingerować w stopniu większym aniżeli jest to konieczne w tajemnicę przedsiębiorstwa pozwanej. Roszczenie informacyjne ma gwarantować efektywną ochronę twórcom, niemniej realizacja tego roszczenia nie może stanowić zbytniej i nieusprawiedliwionej ingerencji w interesy pozwanej. Powódka nie może żądać od pozwanej przedłożenia takich dokumentów, których ocena przez nią nie będzie pozostawać w zakresie działalności powódki w zakresie ochrony praw artystów wykonawców. Sąd orzekający przy tym w pełni podziela argumentację przytoczoną w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 października 2021 r., w sprawie sygn. akt V ACa 555/21, wydanego w podobnej sprawie o roszczenie informacyjne z udziałem (...) sp. z o.o. sp. k.

Jakkolwiek więc Sąd uznał celowość powództwa co do zasady, niezbędne było odpowiednie wyważenie słusznych interesów stron, co też znalazło wyraz w pkt I i II wyroku, nakładających na pozwaną obowiązek zadośćuczynienia roszczeniu powódki w dwóch etapach.

W etapie pierwszym, któremu Sąd dał wyraz w pkt I. sentencji, zobowiązano pozwaną do przedłożenia powódce informacji w formie rodzajowego wykazu urządzeń i czystych nośników za okres objęty powództwem, obejmującego jedynie nazwy tych urządzeń i ich symbole, bez oznaczenia cen i liczby sprzedanych egzemplarzy. Stanowi to minimalny zakres niezbędnych informacji, bez których powódka nie będzie mogła efektywnie określić od jakich urządzeń i nośników pozwana będzie ewentualnie obowiązana uiścić opłatę. Przekazanie takiej informacji nie naruszy tajemnicy przedsiębiorstwa pozwanej, bowiem w istocie dotyczy zakresu oferty jej działalności handlowej, które pozwana ujawniała dobrowolnie i szeroko potencjalnym klientom. Nie naraża to pozwanej na zapoznanie się przez osoby trzecie z danymi dotyczącymi cen i liczby sprzedanych urządzeń ewentualnie niepodlegających opłacie przewidzianej w art. 20 ust. 1 Prawa autorskiego. Przekazany wykaz umożliwi natomiast powódce samodzielne ustalenie i ocenę, z jakimi urządzeniami oraz nośnikami może się wiązać obowiązek uiszczenia przez pozwaną opłat przewidzianych w art. 20 ust. 1 Prawa autorskiego. Skuteczna realizacja powyższego etapu wymaga przy tym przedstawienia przez pozwaną informacji w formie zarówno papierowej, jak i elektronicznej w plikach E., co odpowiada przyjętej praktyce sądowej w tym zakresie, nie stanowiąc dla pozwanej nadmiernego obciążenia.

Następnie, w etapie drugim pozwana winna udostępnić powódce w oryginale w siedzibie pozwanej, dokumentację księgową, dotyczącą produkowanych, importowanych i sprzedawanych przez pozwaną spółkę urządzeń i nośników, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 3 Prawa autorskiego, w zakresie, w jakim informacje uzyskane przez powódkę w wykonaniu zobowiązania określonego w punkcie I. wyroku będą ściśle pozostawać w zakresie działalności powódki.

Sąd o powyższym obowiązku orzekł w pkt II wyroku.

Pozwana więc będzie obowiązana do udostępnienia powódce zażądanej przez nią dokumentacji księgowej w postaci dokumentów magazynowych, faktur sprzedażowych, deklaracji podatkowych, deklaracji (...), deklaracji (...) i bilansów sprzedaży wyłącznie ściśle w odniesieniu tylko do tych urządzeń i nośników, w zakresie których możliwe jest powstanie obowiązku uiszczenia opłaty z art. 20 Prawa autorskiego, a z wyłączeniem innych urządzeń i nośników. Oceny, co do których urządzeń jest niezbędny wgląd w dokumentację, dokona powódka na podstawie wykazu, o którym mowa w pkt I. sentencji. Pozwoli to jej na poczynienie ustaleń koniecznych w kontekście określenia ewentualnych opłat i ich wysokości, a zarazem umożliwi skuteczną ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa pozwanej, która będzie zobowiązana

do udostępnienia wyłącznie niezbędnej dokumentacji. Powódka będzie więc mogła na podstawie udostępnionej dokumentacji poczynić ustalenia odnośnie ceny sprzedaży poszczególnych urządzeń reprograficznych, ilości sztuk sprzedanych, bądź w inny sposób wprowadzonych do obrotu jak również numerów seryjnych urządzeń, co umożliwi określenie czy od danego urządzenia pobrano już opłatę. Zaznaczyć przy tym należy, iż powódka będzie mogła wykorzystać uzyskane informacje jedynie w celu określenia wysokości dochodzonych przez siebie opłat, przy czym ma ona obowiązek zachowania poufności tych informacji oraz odpowiedniego ich przechowywania, a za naruszenie tego obowiązku ponosić może odpowiedzialność na zasadach ogólnych (patrz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 11 października 2011 roku sygn. P 18/09, wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 roku w sprawie II CSK 707/18).

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w pkt I. i II. sentencji, zobowiązując pozwaną do zadośćuczynienia roszczeniu powódki w odpowiedniej formie i zakresie, w pkt III. sentencji oddalił powództwo w pozostałej części, czyli w zakresie, w jakim żądanie powódki nadto ingerowało w słuszne interesy pozwanej, wykraczając poza żądanie informacji i dokumentów niezbędnych dla realizacji roszczenia informacyjnego.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w pkt IV. sentencji w oparciu o art. 100 k.p.c., obciążając nimi pozwaną, bowiem powódka uległa tylko co do nieznaczącej części swojego żądania. Na zasądzone koszty składa się opłata od pozwu w kwocie 300 zł, poniesiona przez powódkę opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powódki, ustalone zgodnie z treścią § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 t.j.) w kwocie 720 zł.

SSO Eliza Nowicka-Skowrońska

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Eliza Nowicka-Skowrońska